

PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI POVODÍ ODRY

Vyhodnocení dotazníku k plánování v oblasti povodí Odry

Pořizovatel: Povodí Odry, státní podnik, Varenská 49, 701 26 Ostrava

Zpracovatel: Pöyry Environment a.s., Botanická 834/56, 602 00 Brno

Číslo zakázky: 05 166

Datum zpracování: srpen 2006

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Akce: Vyhodnocení dotazníku k plánování v oblasti povodí Odry

Investor: Povodí Odry, státní podnik
Varenská 49
701 26 Ostrava

Zhotovitel: Pöyry Environment a.s.
Technické a inženýrské služby pro vodohospodářskou výstavbu
Botanická 834/56
602 00 Brno
Tel.: +420 541 554 111
Fax: +420 541 211 205

Hlavní inženýr projektu: Ing. Radek Maděříč

Projektanti: Ing. Marie Bolečková
Ing. Petra Moravcová

Technická kontrola: Ing. Radek Maděříč

Číslo zakázky: 05 166

Datum: srpen 2006

1. Vyhodnocení dotazníku k plánování v oblasti povodí Odry

Účelem plánování v oblasti vod je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy, mezi které patří:

- ochrana vod jako složky životního prostředí;
- ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod;
- trvale udržitelné užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, zejména pak pro zásobování pitnou vodou.

Pořizování Plánu oblasti povodí Odry má probíhat za účinné účasti veřejnosti, proto se státní podnik Povodí Odry rozhodl oslovit veřejnost dotazníkem, který bude sloužit jako podklad a bude k němu přihlíženo při sestavování významných vodohospodářských problémů nakládání s vodami a následně při návrhu opatření řešících tyto problémy.

Zájemcům byl dotazník k dispozici v papírové podobě ve formě inzerátu v květnovém vydání krajských novin Moravskoslezského kraje a v květnovém speciálu Jesenického týdeníku. Obě periodika jsou distribuována do všech domácností v Moravskoslezském kraji a v okrese Jeseník zdarma (~ 475 tisíc výtisků). Dále byl dotazník přístupný v elektronické podobě na internetových stránkách <http://www.pod.cz/> v sekci Plánování v oblasti povodí Odry. Konečný termín pro vyplnění dotazníku byl 30. 6. 2006.

Cílem dotazníku k pořizovanému Plánu oblasti povodí Odry bylo získat přehled o názorech, postojích a vztazích obyvatelstva k vodnímu bohatství a jeho využívání a k ochraně před extrémními účinky vod (povodně, sucha). Dotazník se tak stane jedním z podkladů pro vymezení vodohospodářských problémů a pro volbu způsobů jejich řešení v rámci Plánu oblasti povodí Odry.

1.1 Struktura dotazníku

První sada otázek v bloku označeném jako „Otázka č. 1“ se týkala názoru občanů na současný stav v jednotlivých oblastech vodního hospodářství v povodí Odry, druhá sada otázek (blok „Otázka č. 2“) byla zaměřena na získání názorů na budoucí záměry v povodí Odry. Jako hodnotící kritérium byla použita stupnice od 1 do 5 (1-výborný, 2-velmi dobrý, 3-průměrný, 4-málo vyhovující, 5-nevyhovující) také s možností odpověď neuvést (0-nevím). Třetí otázka se týkala souhlasu či nesouhlasu obyvatel s případným zvýšením plateb za vodohospodářské služby, čtvrtým údajem k vyplnění byla obec (u města i městská část), ve které občan bydlí. Poslední otázka rozdělila respondenty podle toho, jestli bydlí v těsné blízkosti řeky nebo potoka a jsou bezprostředně dotčeni účinky vod (povodněmi) či nikoliv. Jako nepovinný údaj v dotazníku bylo možno uvést jméno, adresu a věk respondenta.

V dotazníku rovněž nechybělo místo na podněty, názory či připomínky respondentů k problematice vodního hospodářství. Analýza těchto podnětů je k dispozici v závěrečné kapitole. Ukázka zveřejněného dotazníku je uvedena na obrázku níže.

1.2 Ukázka dotazníku

Plán oblasti povodí Odry

Povodí Odry
státní podnik

Vážení občané Olomouckého kraje,

v roce 2005 Vás státní podnik Povodí Odry společně s krajskými úřady Moravskoslezského a Olomouckého kraje formou inzerátu v krajských novinách pro občany informoval o zahájení procesu plánování v oblasti vod za účelem pořízení Plánu oblasti povodí Odry.

Zopakujeme, že účelem plánování v oblasti vod je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy:

- ochrany vod jako složky životního prostředí
- ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod
- trvale udržitelného užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, zejména pak pro zásobování pitnou vodou.

Veškeré informace o plánovacích pracích lze získat na internetových stránkách státního podniku Povodí Odry (www.pod.cz - v sekci Plánování v oblasti povodí Odry) a na kontaktních adresách:

- **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, 28.října 117, 702 18 Ostrava, Odbor životního prostředí a zemědělství, Ing. Heczková, místnost č. B519
- **Krajský úřad Olomouckého kraje**, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc, Odbor životního prostředí a zemědělství, paní Kubišová, místnost č. 717
- **Povodí Odry, státní podnik**, Varenská 49, 701 26 Ostrava, Odbor vodohospodářských koncepcí a informací, Ing. Tureček, místnost č. 517

Pořizování Plánu oblasti povodí Odry má probíhat za účinné účasti veřejnosti. Proto si Vás dovoluujeme oslovit **dotazníkem**, abychom získali podklad, ke kterému budeme přihlížet při sestavení významných vodohospodářských problémů při nakládání s vodou a následně při návrhu opatření, řešících tyto problémy.

Dotazník můžete v období do **30. 6. 2006** vyplňovat na internetových stránkách www.pod.cz v sekci **Plánování v oblasti povodí Odry** nebo po jeho vystřihnutí z těchto novin a vyplnění ho odeslat na adresu **státního podniku Povodí Odry** (Varenská 49, 701 26 Ostrava 1).

Děkujeme za odpovědi a těšíme se na další spolupráci s Vámi.

DOTAZNÍK K PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI POVODÍ ODRY

Cílem dotazníku k pořizovanému Plánu oblasti povodí Odry je získat přehled o názorech, postojích a vztazích obyvatelstva k vodnímu bohatství a jeho využívání a k ochraně před extrémními účinky vod (povodně, sucha). Dotazník se tak stane jedním z podkladů pro vymezení významných vodohospodářských problémů a pro volbu způsobů jejich řešení v rámci Plánu oblasti povodí Odry. Vyplňte první sloupec, další sloupce je možno využít k vyplnění dotazníku dalšími členy Vaší domácnosti.

1. Ohodnotte přiřazením čísla Váš názor na současný stav

v následujících oblastech vodního hospodářství v povodí Odry:
(1 - výborný, 2 - velmi dobrý, 3 - průměrný, 4 - málo vyhovující, 5 - nevyhovující, 0 - neutrální)

- zásobování pitnou vodou co do množství
- zásobování pitnou vodou co do kvality vody
- odvádění a čištění odpadních vod z domácností
- ochrana měst a obcí proti povodním
- stav koryt řek a potoků
- průchodnost řek a potoků pro ryby
- čistota vody v řekách a potocích
- čistota vody v přehradách
- péče o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství
- využití vodní energie ve vodních elektrárnách
- využití řek, potoků a přehrad pro rekreaci

3. Akceptovali byste případné zvýšení (o desítky procent) platby za vodohospodářské služby (vodné, stočné, surová voda) za účelem dosažení výše uvedených záměrů? (označte křížkem)

ano spíše ano spíše ne ne

4. Uveďte, prosím, obec (u města i městskou část), ve které bydlíte:

5. Označte, zda bydlíte v těsné blízkosti řeky, potoka: ano ne

6. Nepovinný údaj: vaše jméno a adresa:

2. Ohodnotte přiřazením čísla Váš názor na budoucí záměry v povodí Odry:

(1 - výborný, 2 - velmi dobrý, 3 - přijatelný, 4 - málo přijatelný, 5 - nepřijatelný, 0 - neutrální)

- budovat další přehrady pro zmírnění klimatických změn (oteplení, povodně, sucha)
- ohrazovat, rozšířit nebo prohloubit koryta řek za účelem protipovodňové ochrany náhradou za odstranění zástavby ze zaplavovaných území
- navrátit regulované řeky do přirozeného stavu
- zajistit průchodnost řek pro ryby (rybí přechody)
- zatrubňovat potoky přes obce
- zajistit čištění odpadních vod v každé obci
- omezit průmyslovou výrobu kvůli lepší čistotě vod
- omezit hnojení zemědělské půdy k dosažení lepší čistoty vod
- zakázat prad prášky s fosfáty zhoršující čistotu vod i za cenu toho, že jiné (bezfosfátové) jsou dražší
- lépe pečovat o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství
- budovat další vodní elektrárny na řekách
- budovat zařízení pro rekreační plavbu na řekách (přístavěte, zdymadla)
- vybudovat průplav Dunaj-Odra
- více propagovat péči o vodní bohatství v médiích

7. Zde můžete uvést další podněty či připomínky k vodnímu hospodářství:

Děkujeme za Váš čas a za odeslání dotazníku!

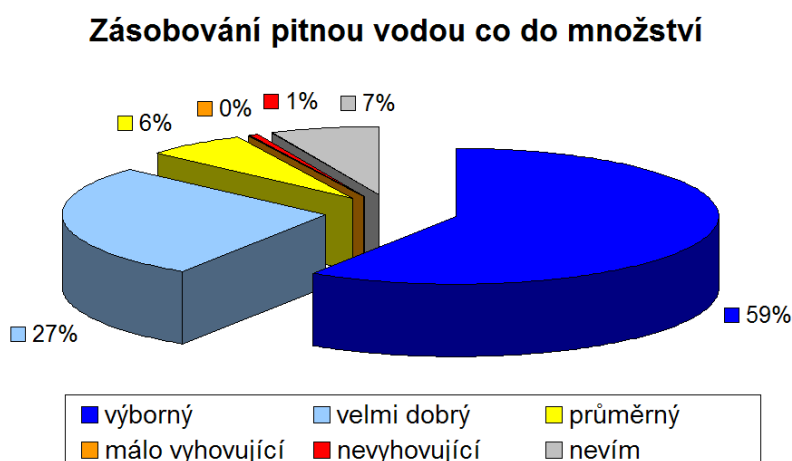
1.3 Vyhodnocení dotazníku

Otázka č. 1. Ohodnoťte přiřazením čísla Váš názor na současný stav v následujících oblastech vodního hospodářství v povodí Odry:

(1-výborný, 2-velmi dobrý, 3-průměrný, 4-málo vyhovující, 5-nevhovující, 0-nevím)

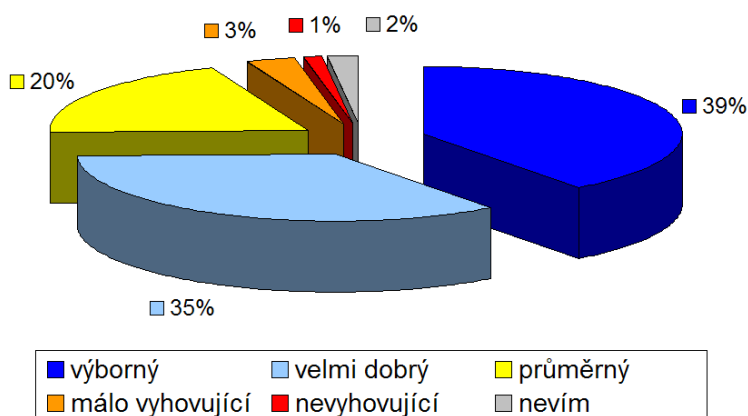
➤ ZÁSOBOVÁNÍ PITNOU VODOU CO DO MNOŽSTVÍ:

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	59
2-velmi dobrý	27
3-průměrný	6
4-málo vyhovující	0
5-nevhovující	1
0-nevím	7
průměrná známka	1,5

➤ ZÁSOBOVÁNÍ PITNOU VODOU CO DO KVALITY VODY:

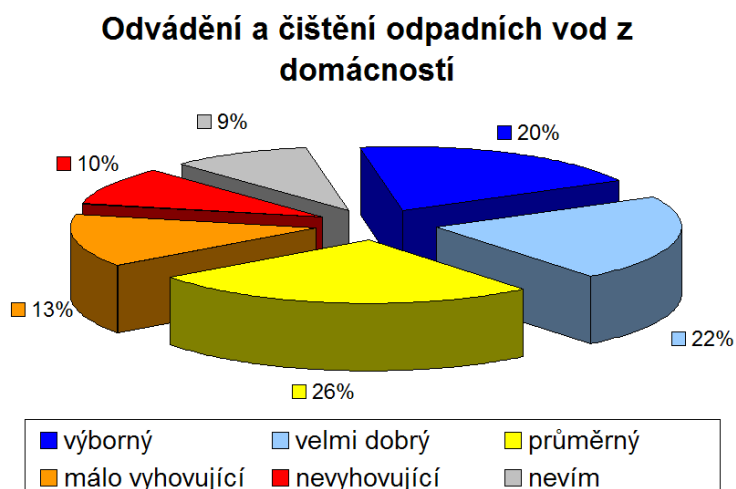
Zásobování pitnou vodou co do kvality vody

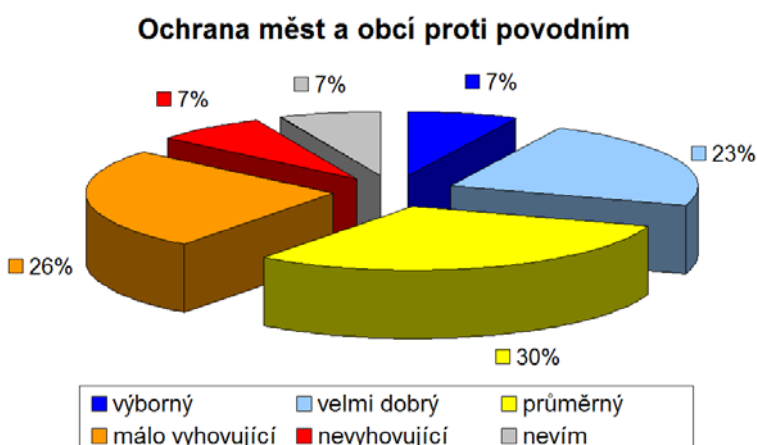
HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	39
2-velmi dobrý	35
3-průměrný	20
4-málo vyhovující	3
5-nevhovující	1
0-nevím	2
průměrná známka	1,9

➤ ODVÁDĚNÍ A ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD Z DOMÁCNOSTÍ:

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	20
2-velmi dobrý	22
3-průměrný	26
4-málo vyhovující	13
5-nevhovující	10
0-nevím	9
průměrná známka	2,7

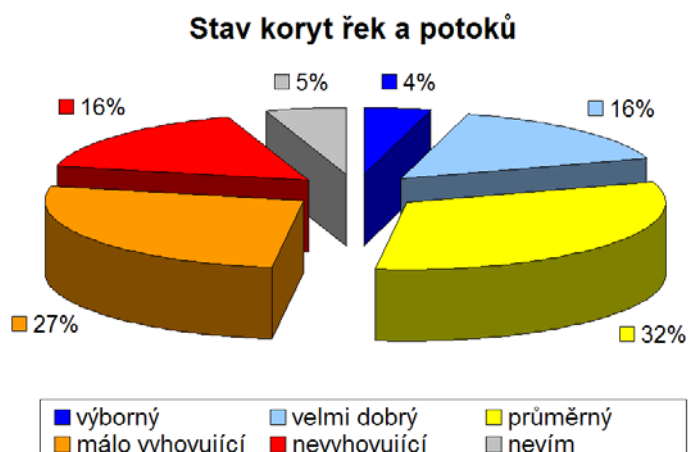
➤ OCHRANA MĚST A OBCÍ PROTI POVODNÍM:

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	7
2-velmi dobrý	23
3-průměrný	30
4-málo vyhovující	26
5-nevhovující	7
0-nevím	7
průměrná známka	3,0

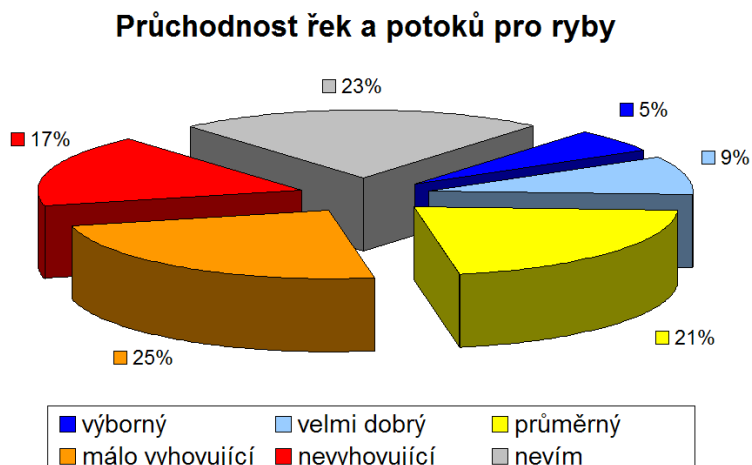
➤ STAV KORYT ŘEK A POTOKŮ:

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	4
2-velmi dobrý	16
3-průměrný	32
4-málo vyhovující	27
5-nevhovující	16
0-nevím	5
průměrná známka	3,4

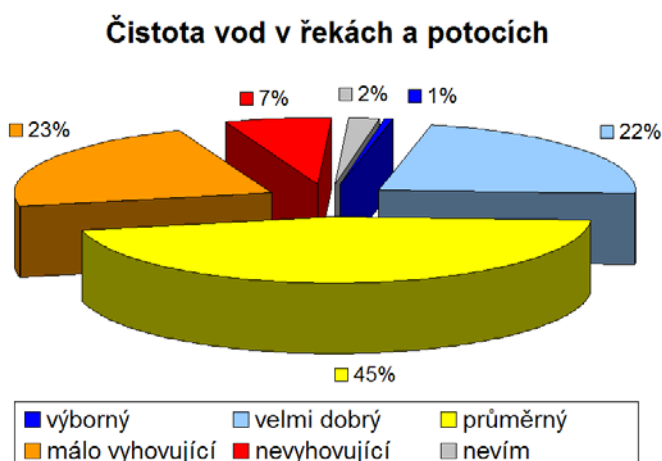

➤ PRŮCHODNOST ŘEK A POTOKŮ PRO RYBY (RYBÍ PŘECHODY, RYBOCHODY):

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	5
2-velmi dobrý	9
3-průměrný	21
4-málo vyhovující	25
5-nevhovující	17
0-nevím	23
průměrná známka	3,5

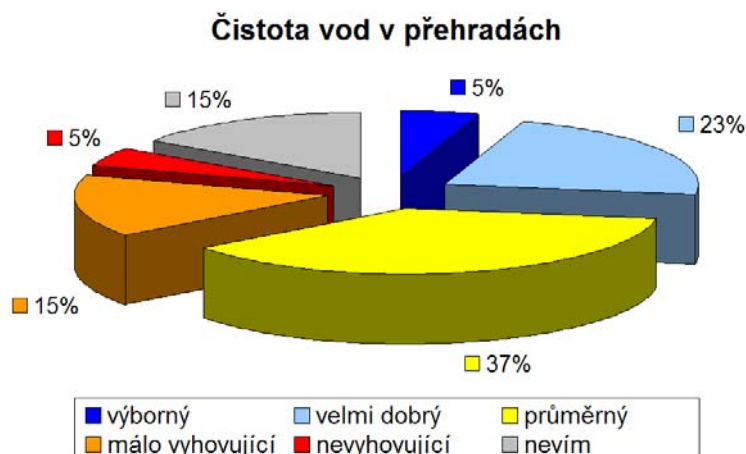
➤ ČISTOTA VODY V ŘEKÁCH A POTOCÍCH:

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	1
2-velmi dobrý	22
3-průměrný	45
4-málo vyhovující	23
5-nevhovující	7
0-nevím	2
průměrná známka	3,1

➤ ČISTOTA VODY V PŘEHRADÁCH:

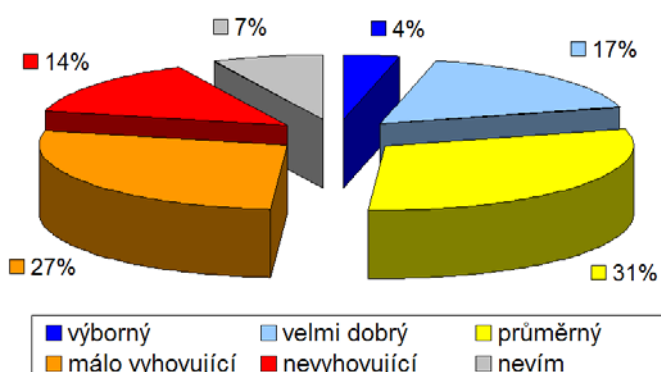
HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	5
2-velmi dobrý	23
3-průměrný	37
4-málo vyhovující	15
5-nevhovující	5
0-nevím	15
průměrná známka	2,9

➤ PÉČE O KRAJINU VZHLEDEM K VODNÍMU BOHATSTVÍ:

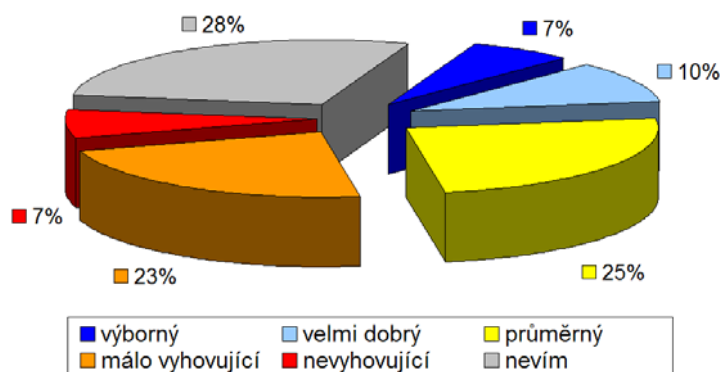
HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	4
2-velmi dobrý	17
3-průměrný	31
4-málo vyhovující	27
5-nevhovující	14
0-nevím	7
průměrná známka	3,3

Péče o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství

➤ VYUŽITÍ VODNÍ ENERGIE VE VODNÍCH ELEKTRÁRNÁCH:

Využití vodní energie ve vodních elektrárnách

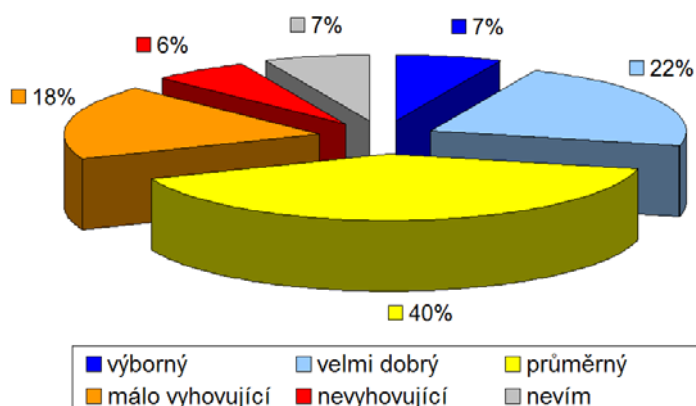

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	7
2-velmi dobrý	10
3-průměrný	25
4-málo vyhovující	23
5-nevhovující	7
0-nevím	28
průměrná známka	3,2

➤ VYUŽITÍ ŘEK, POTOKŮ A PŘEHRAD PRO REKREACI:

HODNOCENÍ STAVU	%
1-výborný	7
2-velmi dobrý	22
3-průměrný	40
4-málo vyhovující	18
5-nevhovující	6
0-nevím	7
průměrná známka	2,9

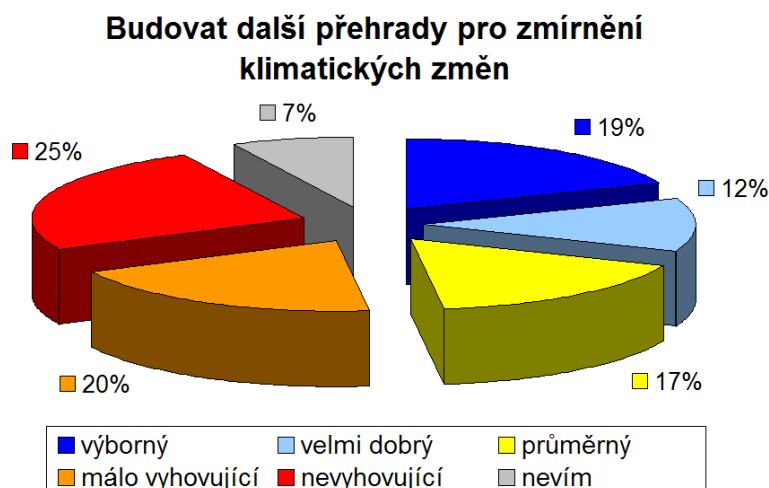
Využití řek, potoků a přehrad pro rekreaci

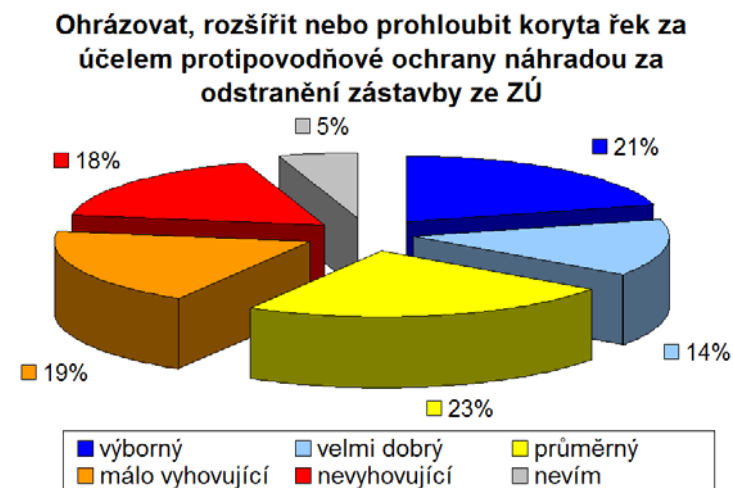
Otázka č. 2. Ohodnoťte přiřazením čísla Váš názor na budoucí záměry v povodí Odry: (1-výborný, 2-velmi dobrý, 3-průměrný, 4-málo vyhovující, 5-nevhovující, 0-nevím)

- BUDOVAT DALŠÍ PŘEHRADY PRO ZMÍRNĚNÍ KLIMATICKÝCH ZMĚN (OTEPLOVÁNÍ, POVODNĚ, SUCHA):

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	19
2-velmi dobrý	12
3-průměrný	17
4-málo vyhovující	20
5-nevhovující	25
0-nevím	7
průměrná známka	3,2

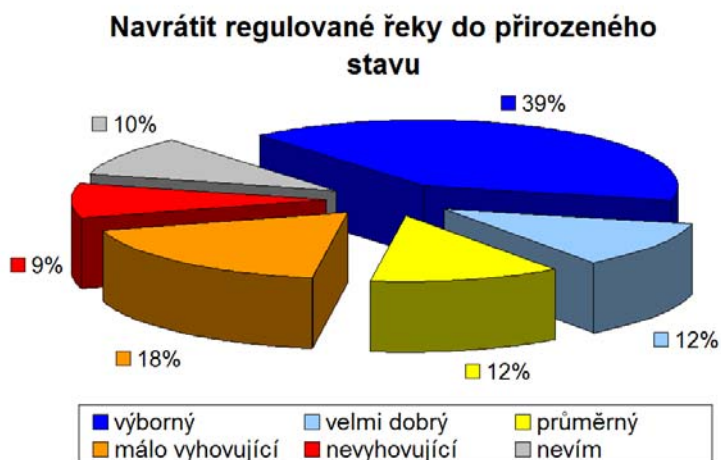
- OHRÁZOVAT, ROZŠÍŘIT NEBO PROHLoubIT KORYTA ŘEK ZA ÚČELEM PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY NÁHRADOU ZA ODSTRANĚNÍ ZÁSTAVBY ZE ZÁPLAVOVÝCH ÚZEMÍ:

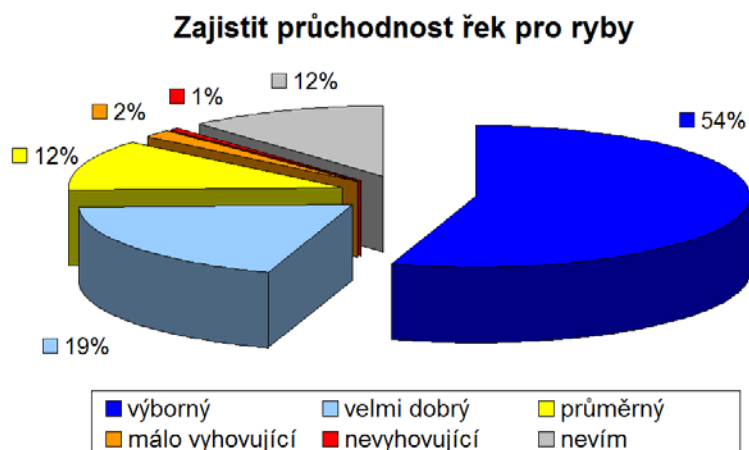
HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	21
2-velmi dobrý	14
3-průměrný	23
4-málo vyhovující	19
5-nevhovující	18
0-nevím	5
průměrná známka	3,0

➤ NAVRÁTIT REGULOVANÉ ŘEKY DO PŘIROZENÉHO STAVU:

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	39
2-velmi dobrý	12
3-průměrný	12
4-málo vyhovující	18
5-nevhovující	9
0-nevím	10
průměrná známka	2,4

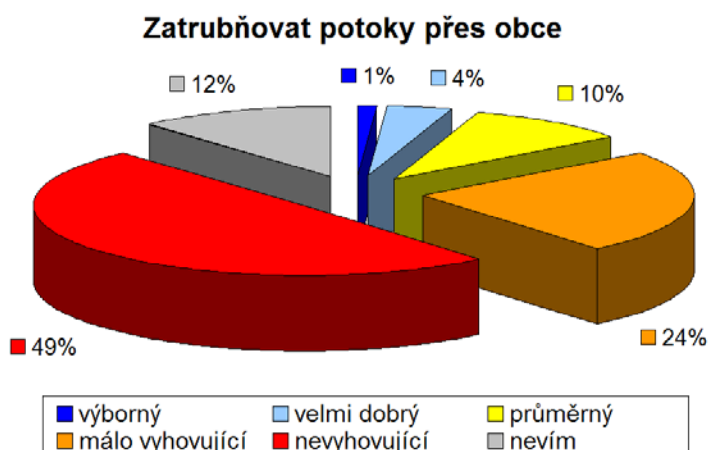
➤ ZAJISTIT PRŮCHODNOST ŘEK PRO RYBY (RYBÍ PŘECHODY):

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	54
2-velmi dobrý	19
3-průměrný	12
4-málo vyhovující	2
5-nevhovující	1
0-nevím	12
průměrná známka	1,6

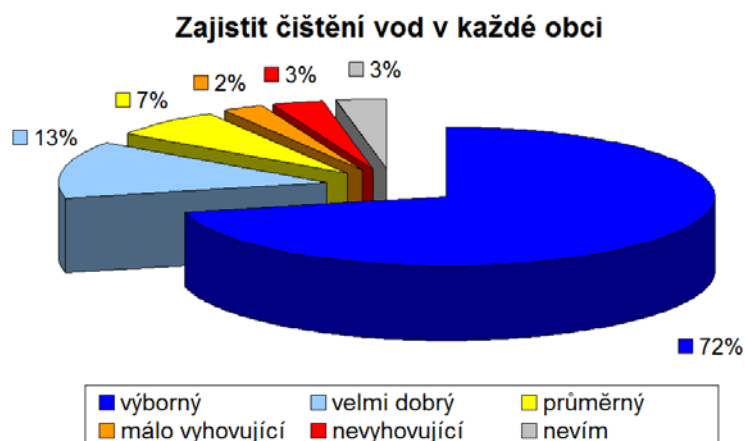
➤ ZATRUBŇOVAT POTOKY PŘES OBCE:

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	1
2-velmi dobrý	4
3-průměrný	10
4-málo vyhovující	24
5-nevhovující	49
0-nevím	12
průměrná známka	4,3

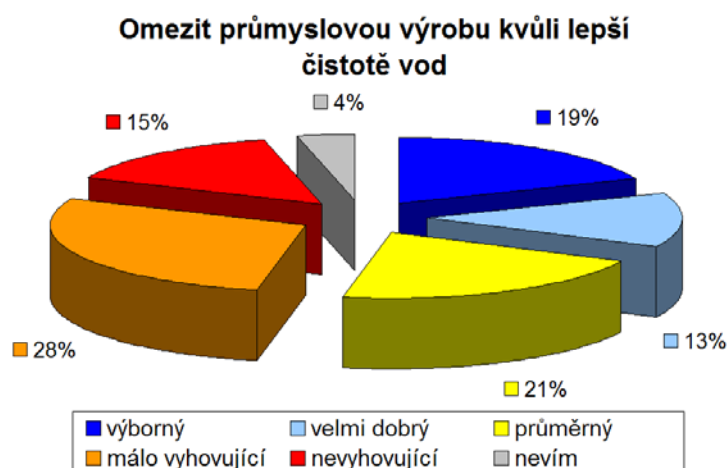

➤ ZAJISTIT ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD V KAŽDÉ OBCI:

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	72
2-velmi dobrý	13
3-průměrný	7
4-málo vyhovující	2
5-nevhovující	3
0-nevím	3
průměrná známka	1,5

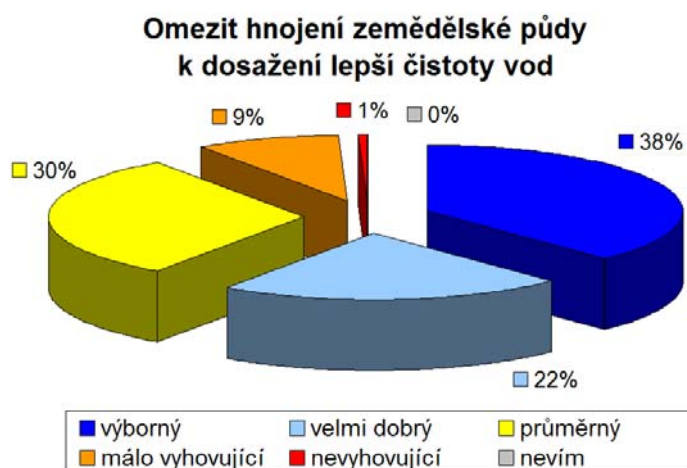
➤ OMEZIT PRŮMYSLOVOU VÝROBU KVŮLI LEPŠÍ ČISTOTĚ VOD:

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	19
2-velmi dobrý	13
3-průměrný	21
4-málo vyhovující	28
5-nevhovující	15
0-nevím	4
průměrná známka	3,1

➤ OMEZIT HNOJENÍ ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY K DOSAŽENÍ LEPŠÍ ČISTOTY VOD:

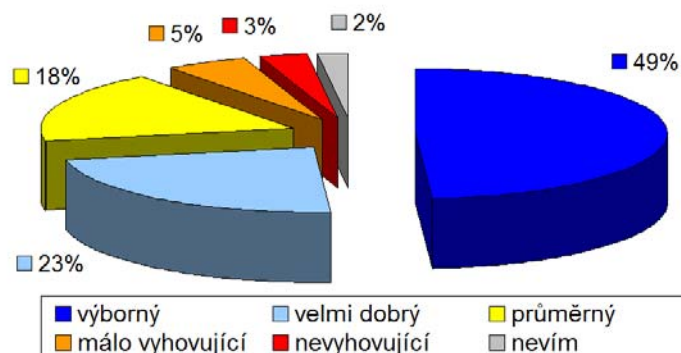
HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	38
2-velmi dobrý	22
3-průměrný	30
4-málo vyhovující	9
5-nevhovující	1
0-nevím	0
průměrná známka	2,1

- ZAKÁZAT PRACÍ PRÁŠKY S FOSFÁTY ZHORŠUJÍCÍ ČISTOTU VOD I ZA CENU TOHO, ŽE JINÉ (BEZFOSFÁTOVÉ) JSOU DRAŽŠÍ:

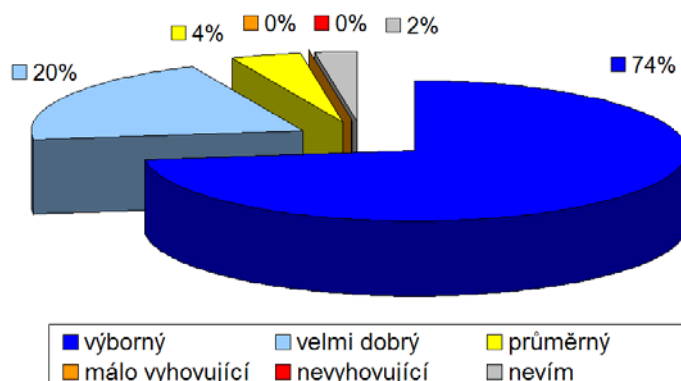
HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	49
2-velmi dobrý	23
3-průměrný	18
4-málo vyhovující	5
5-nevhovující	3
0-nevím	2
průměrná známka	1,9

Zakázat práci prášky s fosfáty zhoršující čistotu vod i za cenu toho, že bezfosfátové jsou dražší

- LÉPE PEČOVAT O KRAJINU VZHLEDEM K VODNÍMU BOHATSTVÍ:

Lépe pečovat o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství

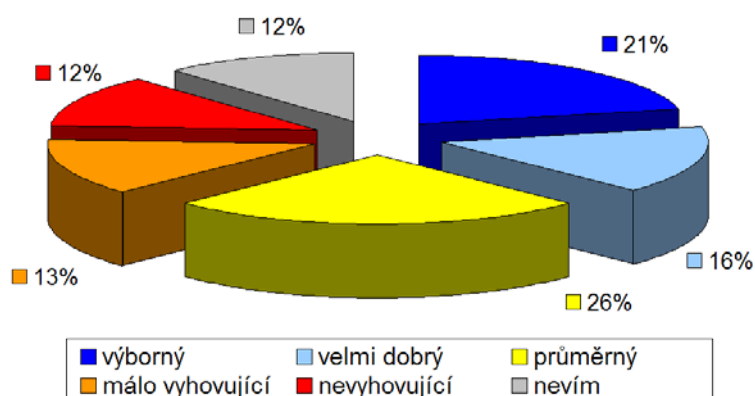

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	74
2-velmi dobrý	20
3-průměrný	4
4-málo vyhovující	0
5-nevhovující	0
0-nevím	2
průměrná známka	1,3

- BUDOVAT DALŠÍ VODNÍ ELEKTRÁRNY NA ŘEKÁCH:

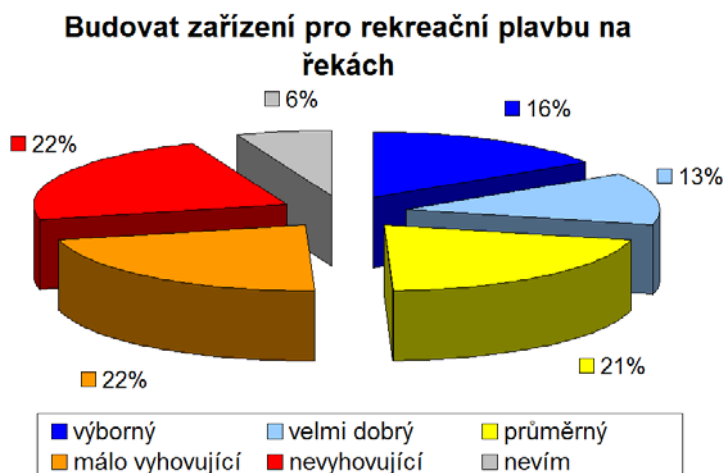
HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	21
2-velmi dobrý	16
3-průměrný	26
4-málo vyhovující	13
5-nevhovující	12
0-nevím	12
průměrná známka	2,8

Budovat další vodní elektrárny na řekách

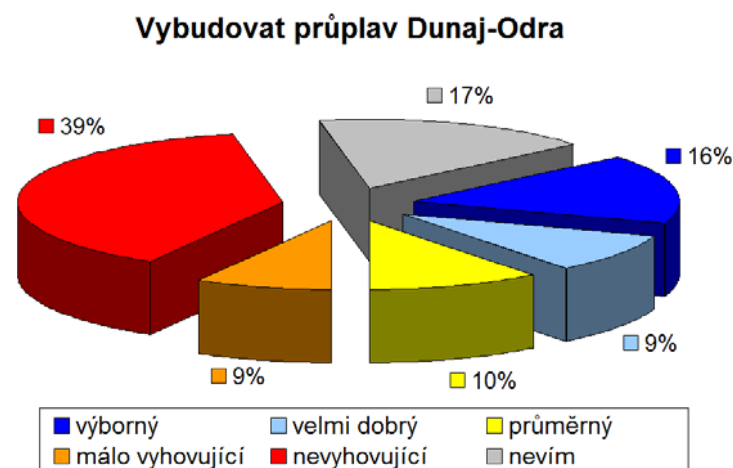

➤ BUDOVAT ZAŘÍZENÍ PRO REKREAČNÍ PLAVBU NA ŘEKÁCH (PŘÍSTAVIŠTĚ, ZDYMADLA):

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	16
2-velmi dobrý	13
3-průměrný	21
4-málo vyhovující	22
5-nehovující	22
0-nevím	6
průměrná známka	3,2

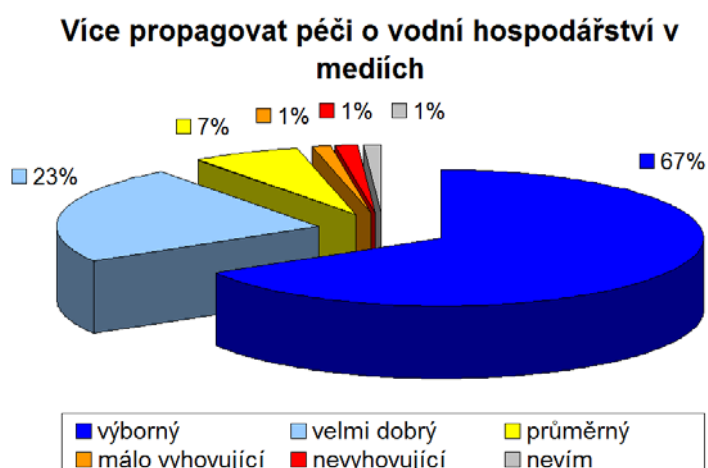
➤ VYBUDOVAT PRŮPLAV DUNAJ – ODRA:

HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	16
2-velmi dobrý	9
3-průměrný	10
4-málo vyhovující	9
5-nehovující	39
0-nevím	17
průměrná známka	3,5

➤ VÍCE PROPAGOVAT PĚČI O VODNÍ BOHATSTVÍ V MEDIÍCH:

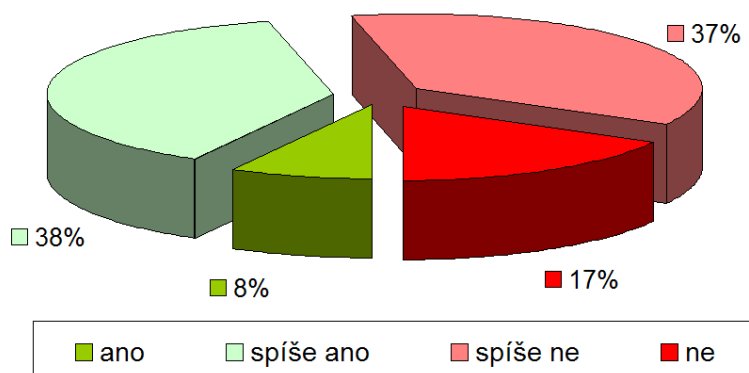
HODNOCENÍ ZÁMĚRU	%
1-výborný	67
2-velmi dobrý	23
3-průměrný	7
4-málo vyhovující	1
5-nehovující	1
0-nevím	1
průměrná známka	1,5

Otázka č. 3. Akceptovali byste případné zvýšení (o desítky procent) platby za vodohospodářské služby (vodné, stočné, surová voda) za účelem dosažení výše uvedených záměrů?

ODPOVĚĎ	%
ano	8
spíše ano	38
spíše ne	37
ne	17

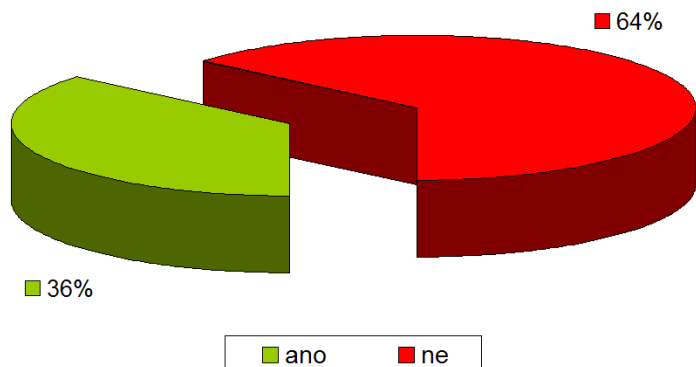
Akceptovali byste případné zvýšení platby za VH služby za účelem dosažení záměrů uvedených v dotazníku

Označte, zda bydlíte v těsné blízkosti řeky, potoka:

ODPOVĚĎ	%
ANO	36
NE	64

Bydlíte v těsné blízkosti řeky, potoka

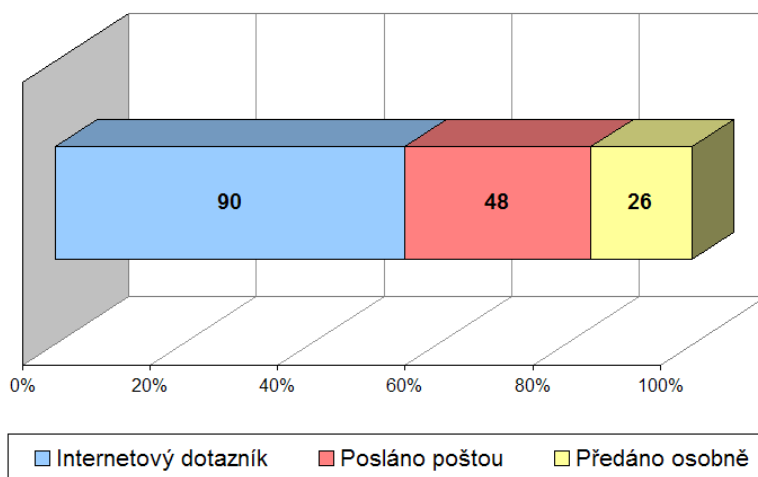
1.4 Závěr

Dotazník přinesl zajímavé názory, postřehy a reakce z řad respondentů, mnoho z nich bude do budoucna přínosem pro proces plánování v oblasti povodí Odry.

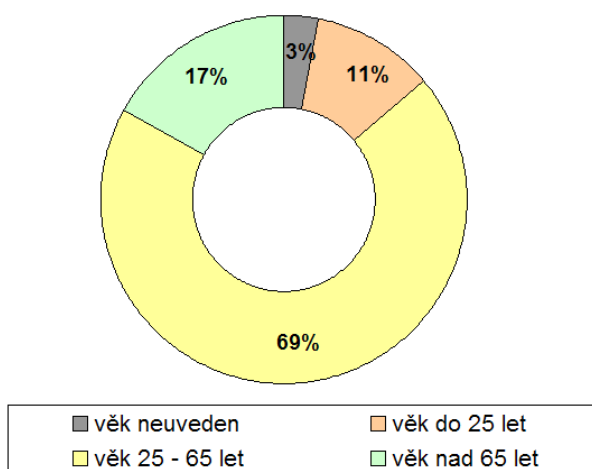
I když obyvatelé doposud nebyli na podobné akce z hlediska vodního hospodářství zvyklí, z počtu respondentů je patrný poměrně dobrý zájem o danou problematiku a dotazníkovou akci a její výsledky lze považovat za reprezentativní. Do budoucna lze předpokládat, že se podobných dotazníkových akcí bude zúčastňovat stále více obyvatel a výsledky z nich budou vyjadřovat komplexní názor obyvatelstva dané oblasti.

Celkově se dotazníku zúčastnilo 164 respondentů, z toho 48 odpovědí bylo zasláno poštou, 26 dotazníků bylo předáno osobně, zbylých 90 respondentů využilo k vyplnění dotazníku možnost internetu. 36% dotázaných bydlí v těsné blízkosti řeky nebo potoka a zbylá část (64%) nežije v těsné blízkosti řeky, potoka. Věkové složení respondentů je patrné z grafu umístěného níže.

Počet respondentů

Věkové složení respondentů

V další části textu následuje přehledné zhodnocení odpovědí a shrnutí dotazníku v jednotlivých oblastech se snahou obsáhnout trendy odpovědí respondentů.

1.4.1 Přehledné zhodnocení odpovědí v bloku „Otázka č.1“

V oblasti zásobování pitnou vodou považuje 59% respondentů množství pitné vody za výborné, 27% pak za velmi dobré. Kladně pak hodnotí kvalitu pitné vody téměř tři čtvrtiny dotázaných, 20% považuje kvalitu pitné vody za průměrnou. Lze tedy říci, že zúčastnění obyvatelé jsou v oblasti zásobování vodou velmi spokojeni.

V oblasti čištění odpadních vod již taková spokojenost nepanuje a výsledek naznačuje **vodohospodářský problém**. 26% respondentů považuje stav v oblasti odvádění a čištění odpadních vod z domácností pouze za průměrný, 42% uvádí stav jako výborný nebo velmi dobrý a 23% hodnotí stav v této oblasti jako málo vyhovující nebo nevyhovující.

Ochranu měst a obcí před povodněmi považuje 30% dotázaných za průměrnou, 26% ji považuje za málo vyhovující a 23% za velmi dobrou, pouze malá 7%-ní část ji považuje za výbornou a stejná část naopak za nevyhovující. Celkově je tedy spokojenost obyvatel se stavem v této oblasti průměrná nebo osciluje kolem tohoto pomyslného středu.

S ochranou před povodněmi souvisí stav koryt řek a potoků, který 32% respondentů považuje za průměrný, 20% za velmi dobrý nebo výborný a 43% za málo vyhovující nebo nevyhovující. K této oblasti se vztahují i některé podněty a připomínky, z výsledků dotazníku pro tento okruh lze vyčíst průměrnou spokojenost respondentů, což může avizovat **vodohospodářský problém**.

V oblasti rybích přechodů, rybochodů a průchodnosti řek pro ryby se nejvíce respondentů (25%) vyjádřilo o stavu v této oblasti jako o málo vyhovujícím, 17% ho považuje za nevyhovující, téměř čtvrtina (23%) nemá na tuto problematiku názor, 21% považuje stav za průměrný, a pouze 14% přiřadilo známku 1 a 2 (výborný a velmi dobrý). U této problematiky je patrná nespokojenost respondentů se stávajícím stavem v oblasti průchodnosti řek a potoků pro ryby a výsledek naznačuje **vodohospodářský problém**.

Z odpovědí týkajících se oblasti čistoty vody v řekách a potocích vyplývá, že necelá polovina dotázaných (45%) považuje tuto čistotu za průměrnou, 22% hodnotí stav čistoty buď za velmi dobrý a téměř stejná část (23%) naopak za málo vyhovující. Odpovědi odrážejí průměrnou spokojenost se stavem čistoty řek a potoků, proto by se měla této oblasti jako možnému **vodohospodářskému problému** i nadále věnovat zvýšená pozornost a měla by být zavedena opatření na zlepšení čistoty vody v řekách.

Podobně jako u čistoty vody v řekách a potocích se respondenti vyjádřili i k otázce čistoty vody v přehradách. 23% považuje stav za velmi dobrý, 37% za průměrný a 20% za málo vyhovující nebo nevyhovující. Je zde však poměrně velká část respondentů (15%), kteří nemají na danou problematiku názor.

Z výsledných odpovědí hodnotící péči o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství je 31% průměrných, 27% málo vyhovujících a 14% nevyhovujících, pouze 21% je výborných nebo velmi dobrých. Stav oblasti péče o krajinu je tedy dle názoru obyvatel spíše podprůměrný, což naznačuje **vodohospodářský problém**.

Využití vodní energie je oblast, kterou téměř třetina respondentů (28%) neví, jak má hodnotit. Názor ostatních je takový, že využití energie vody je průměrné (25%) až podprůměrné (málo vyhovující stav nebo nevyhovující stav pro 30% respondentů), menší část hodnotí využití jako výborné nebo velmi dobré.

Průměrné hodnocení panuje i v oblasti využití řek, potoků a přehrad pro rekreaci, známku 3 přiřadilo 40% respondentů. Velmi dobrý stav hodnotí 22%, o něco méně procent stav jako málo vyhovující.

1.4.2 Shrnutí odpovědí v bloku hodnotící současný stav oblastí vodního hospodářství – „Otázka č.1“

Výborné hodnocení dali respondenti oblasti zásobování pitnou vodou co se týká množství i kvality pitné vody. Spíše průměrné mínění mají respondenti o stavu odvádění a čištění odpadních vod z domácností. Průměrně hodnotí respondenti také oblast ochrany měst a obcí před povodněmi, čistotu vody v řekách, potocích a přehradách, využití vodní energie ve vodních elektrárnách a využití řek, potoků a přehrad pro rekreaci. Nespokojenost panuje v oblasti stavu koryt řek a potoků, průchodnosti řek a potoků pro ryby a péče o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství.

1.4.3 Přehledné zhodnocení odpovědí v bloku „Otázka č.2“

Záměr budovat další přehrady pro zmírnění klimatických změn jako je oteplování, povodně a sucha hodnotí 19% respondentů jako výborný, 12% jako velmi dobrý a 17% jako průměrný. Čtvrtina respondentů (25%) považuje tento záměr za nevyhovující a 20% za málo vyhovující.

Ohrázování, rozšíření nebo prohloubení koryta řek za účelem protipovodňové ochrany náhradou za odstranění zástavby ze záplavového území považuje 23% za průměrný, 14% za velmi dobrý a 21% za výborný. Celkem 37% hodnotí tento záměr povodí Odry jako málo vyhovující nebo nevyhovující vůbec.

Otázku navrácení regulovaných řek do jejich přirozeného stavu považuje 39% za výborný a 24% za velmi dobrý nebo průměrný záměr. Pouze 9% respondentů považuje tento záměr za nevyhovující a 18% za málo vyhovující. 10% respondentů nemá na tuto problematiku svůj názor.

Více jak polovina respondentů, celkem 54%, vítá záměr zajistit průchodnost řek pro ryby (rybí přechody) a považuje ho za výborný. 31% respondentů hodnotí tento názor jako velmi dobrý nebo alespoň průměrný a pouze 3% jako málo vyhovující nebo nevyhovující. 12% respondentů nemá na tento záměr názor.

Negativně by respondenti vnímali zatrubňování potoků přes obce, téměř polovina (49%) považuje tento záměr za nevyhovující a 24% za málo vyhovující. 12% respondentů nemá na tento záměr názor. Pouze 10% hodnotí tento záměr jako průměrný a jen 5% jako velmi dobrý nebo výborný.

Záměr zajistit v povodí Odry čištění odpadních vod v každé obci považuje 72% respondentů za výborný, 20% za velmi dobrý nebo průměrný. Pouze 5% si myslí, že je tento záměr málo vyhovující nebo nevyhovující.

Omezení průmyslové výroby kvůli lepší čistotě vod považuje 19% za výborný záměr, 13% za velmi dobrý a 21% za průměrný. 28% považuje tento záměr za málo vyhovující a 15% za nevyhovující.

Názor respondentů na záměr omezit hnojení zemědělské půdy k dosažení lepší čistoty vod je pozitivní. 38% ho považuje za výborný, 22% za velmi dobrý a 30% za průměrný. Pouze 10%-tům se jeví jako málo vyhovující nebo nevhovující.

Jako výborný hodnotí téměř polovina respondentů (49%) záměr zakázat práci prášky s fosfáty zhoršující čistotu vod i za cenu toho, že jiní (bezfosfátové) jsou dražší. Dalších 23% hodnotí tento záměr jako velmi dobrý a 18% jako průměrný. Jako málo vyhovující nebo nevhovující hodnotí tento záměr pouze 8% respondentů.

Téměř tři čtvrtiny respondentů (74%) vítá záměr povodí Odry lépe pečovat o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství a považuje ho za výborný. 24% respondentů tento záměr považuje za velmi dobrý nebo průměrný. Nikdo z nich ho však nepovažuje za málo vyhovující nebo nevhovující.

Záměr bodovat další vodní elektrárny na řekách hodnotí výborně 21%, 16% jako velmi dobrý a 26% jako průměrný. 25% respondentů hodnotí tento záměr jako málo vyhovující nebo nevhovující a 12% na tuto problematiku nemá názor.

Budování zařízení pro rekreační plavbu na řekách (přístaviště, zdymadla) považuje 22% respondentů za nevhovující a stejné procento za málo vyhovující. 21% tento záměr hodnotí jako průměrný a 29% jako výborný nebo velmi dobrý.

U vyjádření respondentů na vybudování průplavu Dunaj – Odra považuje 39% tento záměr za nevhovující, 9% za málo vyhovující, 10% za průměrný, 9% za velmi dobrý a 16% za výborný. 17% respondentů nemá na tento záměr názor.

67% respondentů hodnotí výborně záměr více propagovat péči o vodní bohatství v mediích, 30% má na tuto problematiku názor velmi dobrý nebo průměrný. 1% respondentů se vyjádřilo o tomto záměru jako málo vyhovujícím nebo nevhovujícím, stejné množství nemá svůj názor.

1.4.4 Shrnutí odpovědí v bloku hodnotící budoucí záměry v povodí Odry – „Otázka č.2“

V oblasti hodnocení záměrů respondenti vítají úmysl zajistit průchodnost řek pro ryby v povodí Odry, stejně jako zajistit čištění odpadních vod v každé obci, oba tyto záměry hodnotí převážně jako výborné. Podobný velmi pozitivní názor mají respondenti na zákaz prací prášků s fosfáty, které zhoršují čistotu vod a to i za cenu, že jiné bezfosfátové prací prášky jsou dražší. Valná většina dotázaných se shoduje na lepší péči o krajinu vzhledem k vodnímu bohatství a nutnosti větší propagace péče o vodní bohatství v mediích. Pozitivní názor panuje v oblasti návratu regulovaných řek do přirozeného stavu a omezení hnojení zemědělské půdy, které by mělo za následek dosažení lepší čistoty vod. Ačkoliv respondenti hodnotí oblast využití vodní energie ve vodních elektrárnách jako průměrnou, v názoru na budování dalších vodních elektráren jsou buď průměrní nebo velmi pozitivní, zde by se dal očekávat pozitivnější přístup případně větší podpora tohoto záměru.

Názory v oblasti ohrázení, rozšíření nebo prohloubení koryta řek za účelem protipovodňové ochrany náhradou za odstranění zástavby ze záplavových území jsou přibližně rovnoměrně rozptýleny

po celé hodnotící škále. Mírně negativně vnímají respondenti především záměr týkající se budování dalších přehrad pro zmírnění klimatických změn, což může být způsobeno stručností položené otázky a nízkou informovaností obyvatel o této problematice. Předpokládá se (i v návaznosti na výše uvedený zájem na větší propagaci péče o vodní bohatství v médiích), že po podání bližší informace o předpokládané klimatické změně a jejím vlivu na průtokové poměry a návrhu výstavby přehrad jako eliminace negativního vlivu klimatické změny, mohou respondenti vyjádřit pozitivnější názor na tento záměr. Dále by obyvatelé neuvítali omezení průmyslové výroby kvůli lepší čistotě vod a budování zařízení pro rekreační plavbu na řekách. Jako nevyhovující záměr považují respondenti zatrubňování potoků přes obce. K otázce vybudování průplavu Dunaj – Odra se vyjádřilo 39% negativně, 16% tento záměr považuje za výborný a 17% respondentů nemá na tuto problematiku názor. Zbýlých 28 % je rozptýleno v hodnocení od velmi dobrého až po málo vyhovující.

U samostatné otázky týkající se plateb za vodohospodářské služby by 38% dotázaných spíše akceptovalo případné zvýšení platby za vodohospodářské služby za účelem dosažení záměrů uvedených v dotazníku, skoro stejné procento – 37%, by tuto skutečnost spíše neakceptovalo. Negativní odpověď uvedlo 17% a pozitivně by zvýšení přijalo pouze 8% respondentů.

1.4.5 Analýza námětů a připomínek účastníků dotazníku

Připomínky a náměty občanů, kteří se dobrovolně zúčastnili dotazníkové akce k plánování v oblasti povodí Odry, byly analyzovány, seříděny a zařazeny do následujících okruhů vodohospodářských problémů:

➤ *průchodnost koryt řek a potoků*, zejména po průtoku velkých vod;

Bylo podáno 9 námětů a připomínek z nichž vyplývá, že respondenti vnímají nedostatečné čištění koryt vodních toků s vazbou na jejich průchodnost.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „vyčistit a prohloubit koryta řek a potoků“, „prohloubit koryta potoků a říček hlavně v horních a středních tocích, obnovit tůň a splávky, vyčistit splavy“, „regulované řeky, jako např. Bečva a Morava, by se měly pravidelně čistit – říční bagry se dnes již nevyskytují“, „zaměřit se více na stav koryt v řekách (hodně jsou zanesené, zarostlé)“, „důsledně požadovat po majitelích roční čištění svých úseků u řek a potoků, bude-li průchodnost, nebudou povodně“.

➤ *revitalizace potoků a řek, ponechání údolních niv pro rozliv velké vody*;

K tomuto problému bylo podáno 7 připomínek, z nichž je patrný požadavek respondentů na přirozené způsoby regulace toků, ale i rozlivů povodní.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „více se věnovat revitalizacím, než regulacím“, „nejlepší ochranou před vodou je dát řekám jejich prostor“, „nezasahovat do přirozených toků, u toků regulovaných pokud možno návrat do původního přirozeného meandrujícího stavu“, „vrátit řekám jejich přirozený tok – deregulace!“ „odstranit regulaci potoků a řek (kácení pobřežních dřevin, napřimování toků), řeky a potoky ponechat v přirozeném stavu“, „už neregulovat, nebetonovat, nepřehrazovat, voda se potřebuje rozlít, ale tam, kde je to přirozené – louky ve vyšších polohách, lužní

lesy níže. Soustředit se na přirozené protipovodňové opatření“, „vytvářet rozlivové plochy pro případ povodní, zákaz výstavby v nivách toků“.

- čistota vod v řekách a nádržích, problém nedostatečného čištění odpadních vod, plošného znečištění, výskytu sinic v nádržích;

K čistotě vod v řekách se vyjádřilo 10 respondentů, kteří v připomínkách vyjádřili požadavek na zlepšení čistoty vod.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „kontrolovat všechny firmy v blízkosti Odry alespoň 2x ročně“, „čističky nesmí ústít přímo do řek – kvalita vody pod vyústěním je pak katastrofa“, „čistička odpadních vod v Raškovcích udělala z řeky Morávky stoku, dno je pokryto slizem a voda občas smrdí, což dříve nebylo, „na vhodných místech použít kořenové čističky vod a jiné přírodě blízké způsoby čištění“, „zamezit splachování půdy ze zemědělsky obhospodařovaných pozemků,“, „maximální postihy znečišťovatelům řek a potoků“.

- protipovodňová ochrana sídel, důraz na konzultace při výstavbě protipovodňových opatření;

Celkem se vyjádřilo 8 respondentů, dle jednoho názoru je potřeba postavit přehradu Nové Heřmínovy, v jiné připomínce je vyjádřen zásadní nesouhlas s touto výstavbou.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „zásadně nesouhlasím s vybudováním přehrady Nové Heřmínovy, jsem pro jiné, alternativní způsoby ochrany před povodněmi“, „lepší péče o meandry Odry u Bohumína, větší konzultace při stavbě protipovodňových opatření“, „odpovědnost za povodňovou ochranu přenést na veřejnou správu“, „otřesné dosud neschválení stavby přehrady Nové Heřmínovy po 9 letech od povodně r.1997 a 100 let od jejího navržení ještě za Rakouska“, „řeka Petrůvka ohrázovat a obnovit staré poldry“, „jsem pro vybudovat nad Krnovem přehradu na řece Opavě“.

- ochrana přírody, zprůchodnění břehů vodních toků za účelem rekreace, zprůchodnění toků pro ryby, úpravy toků pouze v zastavěných oblastech, nepoužívat tvrdé opevnění koryt toků;

K tomuto okruhu se vyjádřilo 15 respondentů, kteří vnímají velké rezervy v ochraně přírody.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „přehrada, splav, údržba břehů, to je hrůza, špacírovat kolem Odry je špatné, opravit stará koryta Odry“, „zalesnit i málo významná prameniště“, „likvidovat porosty křídlatky“, „nekácet a neřezat stromy a keře na březích“, „zprůchodnit břehy pro lidi“, „některé úseky toků vytvářejí kanály, kde nemá šanci přežít žádný vodní živočich“, „větší pozornost věnovat malým obcím, zamezit znečišťování toků domovním odpadem“, „proč jsou stále narovnávány vodní toky, upravovány koryta pro urychlený odtok vody s omezeným prostorem pro vodní život a kácena pobřežní zeleň – viz Ostravice v Ostravě, Porubka na Zátíší“.

- využívání vodních cest, rekreace;

K problematice se vyjádřilo 7 respondentů, z nichž někteří požadují lepší využívání vodních cest, také lepší možnosti rekreace na vodních dílech, jiní naopak jsou proti realizaci průplavu Dunaj-Odra-Labe.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „Vodní cesty jsou levnější, než silniční, v zahraničí jsou na tom lépe“, „umožnit rekreační plavbu po Olši a Odře i přes hranice do Polska“, „na jezeře Slezská Harta umožnit rozvoj rekreace a vodních sportů“, „kanál Labe-Odra-Dunaj byl plánem minulých století, dnes by jeho stavbou došlo k devastaci přírody“, „vybudovat nádrže všude, kde to jde“, „v žádném případě nerealizovat průplav Dunaj-Odra“, „u jezových zdrží chybí svážné rampy pro rekreační plavidla“.

➤ rybolov:

Vyjádřilo se 5 respondentů, z nichž někteří oceňují výskyt ryb s možností rybaření, jiní požadují větší aktivity rybářů při péči o kvalitu života v tocích.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „oceňuji, že ve Zlatých Horách opět teče v potocích a řekách voda průzračná, zarybněná“, „na říčce Tyrce je povolen rybolov a už tam nejsou skoro žádné ryby, vychytané a dlouho nevysazené“, „změnit legislativu ve vztahu k rybářským spolkům, rybaření převládá nad obecně-prospěšnou činností rybářů a tou by měla být péče o kvalitu života v tocích“, „za přísných pravidel zpřístupnit vodárenské nádrže rybářům“, „chovat se ohleduplně při úpravách vodních toků k původní rybí osádce a k ostatní flóře“.

➤ cena vody (vodné a stočné):

K ceně vody se vyjádřilo 5 respondentů, všichni odsuzují zvyšování cen vodného a stočného.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „pitná voda se v Ostravě nedá pít, přesto se zdražuje“, „již hodně vysoká cena za m³, nač platit nehorázné platy vedení SVAK Ostrava a cizincům“, „neustálé zvyšování vodného a stočného je pro občany s průměrným příjmem již dnes nepřijatelné“, „využít místních zdrojů vody k pitným i užitkovým účelům“, „je zcela zcestné, nemorální a demotivující pro občany a veřejnost, když ředitelé vodárenských společností obhajují zvýšení cen za spotřebu vody tím, že poklesla spotřeba“.

➤ informovanost občanů o vodohospodářských problémech a jejich řešení, více propagace v médiích a trvalá osvěta;

Větší informovanost a osvětu ve svých připomínkách požadují 4 respondenti, na základě jejich připomínek je nutné následující.

Byly zaznamenány např. tyto připomínky – citace: „více propagace vaší činnosti v médiích“, „zaměřit se na osvětu“, „informovat v médiích o výsledcích dotazníkové akce“, „větší informovanost, proč jsou stále upravována koryta“.

Obecně lze říci, že **obyvatelé mají zájem na zlepšení kvality života, která se mimo jiné projevuje v možnosti dostatečné spotřeby čisté vody, v odvedení a likvidaci vody odpadní, v zajištění ochrany svých sídel proti povodním, v zajištění ekologických vazeb v přírodě, které přinášejí ve vyvážené krajině zdravý způsob života a možnosti přirozené rekreace.**

Část připomínek, získaných z dotazníku, se týká *dopadů lidské činnosti na stav povrchových a podzemních vod*, které budou zhodnoceny v přípravných pracích pro Plán oblasti povodí Odry a veřejnost s nimi bude seznámena zejména prostřednictvím předběžného přehledu významných problémů nakládání s vodami zjištěných v oblasti povodí Odry, který bude zveřejněn k připomínkám veřejnosti v dubnu 2007. Připomínky mohou být podávány v průběhu celé doby zveřejnění, tj. po dobu 6 měsíců.

Další připomínky, uvedené v dotazníku, se zabývaly některými návrhy opatření ke *zlepšení vodohospodářských a ekologických poměrů*. Návrhy opatření budou řešeny v rámci návrhu Plánu oblasti povodí Odry, ve kterém na základě zjištěných a připomínkovaných problémů bude zpracován návrh programů opatření včetně návrhu časového plánu jejich realizace a odhadu finančních nákladů a strategie jejich financování. Návrh Plánu oblasti povodí Odry dle časového plánu a programu prací bude zveřejněn v červenci 2008 a veřejnost bude moci po dobu jeho zveřejnění, tj. po dobu 6 měsíců, podávat připomínky.

Plán oblasti povodí Odry upravený podle vyhodnocení připomínek bude schválen příslušnými kraji a zveřejněn nejpozději dne 22. 12. 2009. Po dobu své platnosti bude přístupný veřejnosti v listinné podobě u příslušných krajských úřadů (Moravskoslezský a Olomoucký) a na Povodí Odry, státní podnik, v elektronické podobě na portálu veřejné správy (<http://portal.gov.cz>).

V dotazníku byl také ze strany občanů vznesen požadavek na lepší informovanost o vodohospodářské problematice, na osvětu a dostatečné zapojení médií. V rámci plánování v oblasti povodí Odry byla zpracována strategie zapojení veřejnosti do procesu plánování v oblasti vod, ve které jsou navrženy opatření a postupy, umožňující potřebné a spolehlivé zapojování uživatelů vod a veřejnosti do celého procesu plánu oblasti povodí. Někteří uživatelé vod budou zapojováni aktivně, někteří formou konzultací a informací. Rozhodnutí o formě účasti je na podniku Povodí Odry, státní podnik.

Formy informačních technologií jsou navrženy takto:

- Komise pro plánování v oblasti povodí Odry – pravidelná jednání, 4 až 5x za rok
- Informační brožura k plánování v oblasti povodí Odry – vydání 1x za rok (~ 1 000 ks)
- Semináře pro zastupitele krajů, vodoprávní úřady – 2x za rok
- Postery k problematice plánování v oblasti vod – vystavení: radnice, obecní úřady apod.
- Krajské informační noviny – minimálně 1x za rok, dodáno do všech domácností
- Televize – regionální vysílání 1 až 2x za rok
- Rozhlas – regionální stanice 1 až 2x za rok
- Internet – stránky s.p.Povodí Odry – www.pod.cz - průběžná informovanost

Předpokládá se, že termíny použití jednotlivých informačních technologií budou v souladu s významnými termíny, kdy budou vyřešeny jednotlivé fáze plánování a odborné problémy.

Provedené dotazníkové šetření vygenerovalo další požadavek na informování veřejnosti, který státní podnik Povodí Odry předpokládá řešit prostřednictvím krajských novin, kdy během roku 2007 v několika průřezových článcích seznámí širokou veřejnost s fungováním vodního hospodářství a ochranou vodního bohatství v povodí Odry.

Připomínky, získané z dotazníku, jsou součástí strategie zapojení veřejnosti do procesu plánování ve smyslu požadavků Směrnice 2000/60/ES Evropského parlamentu a Rady a zákona o vodách č. 254/2001 Sb. v platném znění, které se při plánování v oblasti vod opírají zejména o hledisko demokratizace a subsidiarity.